

სპეციალური გადამზღვევი

სარჩევი

1. მშენებლობის ტერიტორიის მომზადება

1.1. მოსამზადებელი სამუშაოები

2. მიზანის გაპისი

2.1. მიწის სამუშაოები

3. ხელოვნური ნაგებობები

3.1. წყალგამტარი ნაგებობები

4. საგზაო სამოსი

4.1. ცხელი ასფალტბეტონის საფარის მოწყობა

4.5. არსებული საფარის ბიტუმით მოგრუნტვა

4.7. გეორდულების მიყრა

6. გზის კუთხის და მოწყობილობა

6.4. მუდმივი საგზაო მონიშვნა

1. მმენებლობის ტერიტორიის მომზადება

ნაწილი 1.1. მოსამზადებელი სამუშაოები

აღწერა

1.1.1. მითითებული სამუშაოები ითვალისწინებს არსებული საფარის ფრეზირებას.

სამუშაოების მოთხოვნები

1.1.2. არსებული საფარის ფრეზირება. როდესაც საჭიროა ასეთაღმცეტონის საფარის ციფრული ფრეზირება, დასაფრეზი საგადი ნაწილის მოშორება მოხდება შესაფერისი ფრეზერით. სამუშაო უნდა შესრულდეს ზედმეტი მტვრის წარმოქმნის გარეშე, რისი მიღწევაც დანამდინარე არის შესაძლებელი.

კადეები აკურატულად უნდა ჩამოიჭრას და უნდა იყოს გვრტიკალური და სწორხაზოგანი. კონტრაქტორი ვალებულია, მექანიკური სამუშაოების გამოყენებით გახეხოს და გაასუფთავოს დაფრეზილი ზედაპირი, რომელიც საბოლოოდ უნდა იყოს სუფთა და სწორი დრენის სიღრმით არა უმეტეს 10 მმ და ერთგვაროვანი ფაქტურის.

არსებული ფოლადის კონსტრუქცია არ უნდა დაზიანდეს ფრეზირების თპერაციისას. საჭიროების შემთხვევაში გზის საფარი ფოლადის კონსტრუქციის ახლოს და მცირე ზომის არაწესიერი ფორმის უბნებზე უნდა ამოტყედეს პერმატური იარაღებით ან სხვა შესაფერისი მეოდინის გამოყენებით და გატანილ იქნას.

როდესაც ფრეზირების თპერაციები ტარდება გზის საგადი ნაწილზე, რომელზეც საგრანანტო მოძრაობა გახსნილია, საჭიროა დორებითი პანდესის მოწყობა ტრანსპორტის უსაფრთხო მოძრაობის უზრუნველსაყოფად.

თუ დაფრეზილი ზედაპირის ჭრილი ვ-მეტრიანი სამოწმებელი სახაზავით გრძივი ან განივი მიმართულებებით გაზომვისას 10 მმ-ზე მეტ ფარგლებში მერყეობს, სამუშაოს გაგრძელება შესაძლებელია მხოლოდ საფრეზი დოლის მჭრელი კბილების დარეგულირების ან შეცვლის შემდეგ. არაერთგვაროვნება ფრეზის მეზობელ გავლებს შორის, რომელიც ვ-მეტრიანი სამოწმებელი სახაზავით განივი მიმართულებით გაზომვის თანახმად 10 მმ-ს აღმატება, უნდა გასწორდეს შემდეგი დაფრეზილი ბიტუმის მასალის დაგებამდე.

იმ შემთხვევაში, როდესაც საჭიროა დადი ფართობების ფრეზირება, კონტრაქტორი ისე დაგეგმავს სამუშაოს (შეადგენს ფრეზირების პროგრამა), რომ სრულად მოაშოროს მოძრაობის ზოლი მთელს სიგანეზე იმ დოობდე, სანამ ამის შესაძლებლობა იქნება. კონტრაქტორი სამუშაოს დაწყებამდე ფრეზირების პროგრამას გააცნობს პროექტის ხელმძღვანელს.

ფრეზირების დასრულებისთანავე მოხდება ზედმეტი მასალის გატანა შესაფერისი და ეფექტური კონსტრუქციის მანქანით, ხოლო დაფრეზილი ზედაპირი გასუფთავდება მტვრისა და ფრეზიერი ნაგებისაგან.

გზის საგადი ნაწილიდან მოშორებული მასალა გაიტანება სამუშაოების უბნიდან, თუ აღნიშნულის შესახებ არ არსებობს პროექტის ხელმძღვანელის მხრიდან სხვა სახის მითითება. სამუშაოების უბანზე დაუშვებელია ისეთი მასალის გროვებად დაყრა, რომლის გამოყენებასაც ჩასატარებელი სამუშაოები არ ითვალისწინება.

გზის საგადი ნაწილების ფრეზირების მიზნით, რომლებზეც გადაკეტილია სატრანსპორტო მოძრაობა, უნდა მოხდეს საგადი ნაწილების ხელმძღვანელების მოასფალტება ფრეზირების შემდეგ საგრანანტო მოძრაობის გახსნამდე, თუ აღნიშნულის შესახებ არ არსებობს პროექტის ხელმძღვანელის მხრიდან სხვა სახის მითითება.

ციფ ფრეზირებამდე 48 საათით ადრე კონტრაქტორი დაასუფთავებს ტერიტორიას და დაადგენს იმ ფერში ჩამარხულ ლიათონის საგნების აღვილებარეობას, რომელიც ციფრული უნდა დაიფრეზოს. დასუფთავება წარმოებს ამ მიზნისთვის შესაფერისი ელექტრონული

აღმომჩენი აპარატურის გამოყენებით. ზედაპირზე დატანილ უნდა იქნას გარგად გარჩევადი აღნიშვნები აღმოჩენილი საგნების ზომების მითითებით. უნდა მოხდეს ობიექტების აღნიშვნა და მათი აღგილმდებარეობა და სიღრმე უნდა ეცნობოს პროექტის ხელმძღვანელს მათი აღმოჩენიდან ს სათის მანძილზე. ზედაპირი ასეთი ობიექტების სიახლოეს უნდა ამთთხაროს პეგმატური იარაღებით ან სწავლა შესაფერისი მეთოდის გამოყენებით.

არსებული ასფალტის საფარი, რომელიც დამზადებულია ციფი ასფალტის ნარევისგან, უნდა დაიფრეზოს და გაიცრას მისი დახარისხების მიზნით, რათა მოხდეს მისი ხელმძღვანელ გამოყენება საფუძვლის ქვედა ფენის ან საფუძვლის მასალად. არსებული ასფალტის საფარის მასალა არ შეესაბამება გრადაციის რომელიმე ხარისხს. იგი აღგილობრივად შედგება შედარებით მსხვილი ხრეშისა და წვრილმარცვლოვანი შემაგსებლისაგან.

1.1.3. სამუშაოს მიღება. აღნიშნული სამუშაოები მიიღებიან, თუ ისინი შესრულებულია ნახაზებისა და სპეციფიკაციების შესაბამისად და მოწოდებული არიან ტექ.ზედამხედველის მიერ.

განზომილება

1.1.4. ყველა შესარულებელი სამუშაო, რომელიც უნდა შესრულდეს (ი. სამუშაოთა მოცულობების უწყისები და შესაბამისი ნახაზები, ნაწილი „ნახაზები“) იზომება „ხარჯთაღრიცხვის“ გადახდის პოზიციების პუნქტებში მოყვანილი ერთეული განზომილებების მიხედვით

ანაზღაურება

1.1.5. გაზომვებით მიღებული სამუშაოთა მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით „ხარჯთაღრიცხვაში“ ჩამოთვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით. მითითებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცემული ნაწილის სამუშაოების სრულ კომპენსაციას.

2. პირუ გაპირება

ნაწილი 2.1. მიზანის სამუშაოები

აღწერა

2.1.1. აღნიშნული სამუშაო ითვალისწინებს გრუნტის მცირე მიწის სამუშაოებს.

სამშენებლო მოთხოვნები

2.1.2. ზოგადი მოთხოვნები. აღნიშნული სამუშაოები უნდა ჩატარდეს პროექტის მიხედვით. ნაგავი, უცხო საგნები და ჩამოშვავებული გრუნტი გატანილი უნდა იქნას ინჟინრის მიერ მითითებულ ადგილზე.

2.1.3. სამუშაოს მიღება. სამუშაოების მიღება ასანაზღაურებლად ხდება იმ შემთხვევაში, თუ სამუშაოები შესრულებულია პროექტის ან სპეციფიკაციის მიხედვით ტექნიკური დამოწმების შემდეგ.

განზომილება

2.1.4. ყველა შესარულებელი სამუშაო, რომელიც უნდა შესრულდეს (ი. სამუშაოთა მოცულობების უწყისები და შესაბამისი ნახაზები, ნაწილი „ნახაზები“) იზომება „ნარჯითაღრიცხვის“ გადახდის პოზიციების პუნქტებში მოყვანილი ერთეული განზომილებების მიხედვით.

ანაზღაურება

2.1.5. გაზომვებით მიღებული სამუშაოთა მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით „ნარჯითაღრიცხვაში“ ჩამოთვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით. მითითებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცემული ნაწილის სამუშაოების სრულ კომპენსაციას.

3. სელოვნური ნაგებობები

ნაწილი 3.1. წყალგამტარი ნაგებობები

აღწერა

- 3.1.1. სამუშაოების აღნიშნული სახეობა ითვალისწინებს არსებული წყალგამტარი მიღების გაწმენდასა და შეკეთებას.
- 3.1.2. წყალგამტარი მიღები და მასალები, აღნიშნული ნაწილის სამუშაოების შესასრულებლად, უნდა შეესაბამებოდნენ ტიპური კონსტრუქციების აღბომის 3.501-59, და შემდეგ მოთხოვნებს.

შემაგრებელი (ღორლი ან ხრეში, ქვიშა) უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სტანდარტების პირობებს და შედგებოდეს შაგარი, მტკიცე ღორლოვანი მასალისაგან, დამტვრეული წილისაგან ან დამტვრეული ხრეშისაგან. საჭიროა შემდეგი გამოცდების ჩატარება: გრანულობეტრიული შემადგენლობის გამოკვლევა, გამოცდა სიმტკიცეზე, ცვეთაზე და მტვეროვანი ნაწილაკების შემცველობაზე.

მასალები უნდა შეესაბამებოდეს 3.2.6. ნაწილის მოთხოვნებს.

- 3.1.3. **შემაგრებელი** ნაკერებისათვის. ნაკერების შემაგრებლად გამოიყენება შემადგენლობა, რომელიც შეთანხმებულია ინჟინერთან.
- 3.1.4. **მიღები.** წყალგამტარი მიღები უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სტანდარტების მოთხოვნების. მიღის სიგრძე მიღება პროექტის შესაბამისად.

სამუშაოების მოთხოვნები

- 3.1.5. **საერთო მოთხოვნები.** მიღის დაგრძელებისას გამოყენებული უნდა იქნას ანალოგიური რგოლები. მიღის ტანის და სათავისი ნაგებობების მასალა, ზომები და მათი განლაგება უნდა შეესაბამებოდეს ნახაზებზე ნაჩვენებ მონაცემების.
- 3.1.6. **არსებული წყალგამტარი მიღების დაგრძელება** იწყება სათავისების დაშლით. კონსტრუქციები, დაშლილი რგოლების მასალები და ზედმეტი გრუნტი უნდა გაიზიდოს ინჟინრის მიერ მითითებულ აღგიღილზე. მიღის დაგრძელება სრულდება პროექტის შესაბამისად. მასალების დაღავება და კონსტრუქციების მონტაჟი უნდა შესრულდეს აღნიშნულ მასალებსა და კონსტრუქციებზე ინჟინრის მიერ „სერთიფიკატის“ მოწოდების შემდეგ. დაღავება იწყება მიღის ქვედა ბოლოდან. ყველა სექცია მოლიანად უნდა იყოს შეერთებული ერთმანეთთან.
- 3.1.7. **არსებული მიღების შეცვლა.** არსებული მიღების შესაცვლელად არსებული საფარი მოწერაქვდება, საფარისა და მიწის ვაკისა მასალები მოშორდება, გაიზიდება და დაიწყობა გამოყოფილ მოედნებზე. მიღების შეცვლის სამუშაოების ჩატარების პერიოდში ტრანსპორტის მოძრაობის უზრუნველსაყოფად მოიჯარე აღგენს მოძრაობის ორგანიზაციის დროებით სქემებს და ათანხმებს დაინტერესებულ თრგანიზაციებთან და ინჟინერთან. მოიჯარე უზრუნველყოფს მიღის დაშლილი ნაწილების გაზიდვასა და უტილიზებას. მიღების შეცვლის სამუშაოების შემადგენლობაში შედის: ქვაბულის გათხრა, ხრეშის ბაღიშის მოწყობა, ფუნდამენტის მოწყობა, მიღების რგოლების დაყენება და გამონოლითება, ახალი სათავისების მონტაჟი, პილოთიზოლაციის მოწყობა, ტრანშექისა და ქვაბულში გრუნტის უკუჩაყრა დატკეპნით, შესასვლელ და გამოსასვლელ სათავისებთან გასამაგრებელი სამუშაოები.

უკუჩაყრისათვის გრუნტი უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სტანდარტების მოთხოვნებს. საგზაო სამოსის მასალებისა და დატკეპნის ხარისხი - 4.1. ნაწილის და საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმატიული დოკუმენტების მოთხოვნებს.

3.1.8. ახალი მიღების მშენებლობა. ახალი მიღების მშენებლობა სრულდება 3.1.7 პუნქტიში აღნიშნული მოთხოვნების შესაბამისად, არსებული ელემენტების დაშლის სამუშაოების გამოკლებით.

3.1.9. მიღება. სამუშაოების მიღება წარმოებს, თუ ისინი შესრულებულია 0.2.3 და 0.2.4 პუნქტების მოთხოვნების შესაბამისად, ნახაზების, სპეციფიკაციების მიხედვით და მოწონებულია ტექნიკური მიერ.

განზომიღება

3.1.10. ყველა შესასრულებელი სამუშაო, რომელიც უნდა შესრულდეს (ი.e. სამუშაოთა მოცულობების უწყისები და შესაბამისი ნახაზები, ნაწილი „ნახაზები“) იზომება „ხარჯთაღრიცხვის“ გადახდის პოზიციების პუნქტებში მოყვანილი ერთეული განზომიღების მიხედვით.

გადახდა

3.1.10. გაზომვებით მიღებული სამუშაოთა მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით „ხარჯთაღრიცხვაში“ ჩამოთვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით. მთათებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცემული ნაწილის სამუშაოების სრულ კომპენსაციას.

4. ՆԱՑԻԱԿ ՆԱԽԱՏ

ნაწილი 4.1. ასფალტბეტონის საჭარის მოწყობა

აღწერა

4.1.1. სამუშაოს ეს სახე შედგება ორფენიანი საფარის ცნელი ასფალტბეტონით მოწყობისგან. საფარში გამოყენებულია წვრილმარცვლოვანი მკერივი ღორილოვანი ასფალტბეტონის ცნელი ნარევი ტიპი B, მარკა I. B ტიპის I მარკის ცნელი მკერივი ასფალტბეტონის ფიზიკომექანიკური თვისებები მოყვანილი ცხრილში 1, მინერალური შემაგრებლის გრანულობებრული შემადგენლობა მოცემულია ГОСТ 9128-84.

მოთხოვნილებები სამშენებლო მასალებზე

4.1.2. მასალა. ასფალტბეტონის ნარევების მოსამზადებლად გამოსაყენებელი მასალები უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგი დოკუმენტების მოთხოვნებს.
მასალები
ასფალტბეტონის ნარევები

საგზაო ნაგოობიტუმი

ღორილი

ქვიშა

მინერალური ფხვნილი

ცხრილი 1

მაჩვენებლების დასახელება	I მარკის მკერივი ასფალტბეტონის მაჩვენებლების მნიშვნელობა
1. სიმტკიცის ზღვარი შეკუმშვისას M_{na} ($\text{კგ}/\text{სმ}^2$) ტემპერატურებზე: 20°C , არანაკლები 50°C , არანაკლები, ასფალტბეტონებისათვის ტიპების 0°C , არაუმეტეს	2.2 1.2 13
2. წყალდღიურობის კოეფიციენტი, არანაკლები	0.80
3. წყალმედეგობის კოეფიციენტი ხანგრძლივი წყალნაჯერობის დროს, არანაკლები	0.7
4. გაჯირჯვება, მოცულობის %, არაუმეტეს	1.5
5. ნარჩენი ფორიანობა, მოცულობის %, ფარგლებში	3.0 – 5.0
6. მინერლური შემაგრებლის ფორიანობა, მოცულობის %, არაუმეტეს	15-19

შენიშვნა: მახასიათებლების მნიშვნელობები მოყვანილია IV საგზაო კლიმატური ზონისათვის

ცხრილი 2

4.1.3. სამშენებლო მოთხოვნები. ნარეგის შემადგენლობა (ნარეგის მუშა ფორმულა). ღორლის (ხრეშის), ქვიშის, ბიტუმის, მინერალური ფხვნილის და დამატებების ნარეგის შემადგენლობა განისაზღვრება მთიჯარადის მიერ და თანხმდება ტექნიკურ ზედამხვედგელთან. ნარეგის შემადგენლობა უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნებს და უზრუნველყოფდეს მოთხოვნილ ფიზიკურ-მექანიკურ მაჩვენებლებს. შერჩეული ნარეგის გამოცდის შედეგები შესათანხმებლად წარედგინება ტექნიკურ ზედამხვედგელს, ამას გარდა, ტექნიკური ზედამხვედგელის მოთხოვნისამებრ, საკონტროლო შემოწმებისათვის მთიჯარადე წარადგენს დოკუმენტებს და ნარეგის კომპონენტებს იმ რაოდენობით, რომ შესაძლებელი იყოს მათი თვისებების მოცემული სპეციფიკაციების მოთხოვნებთან შესაბამისობის განსასაზღვრავად და საკონტროლო ნარეგის მისაღებად ტექ-ზედამხვედგელის ლაბორატორიაში.

თუკი ნიმუშების ან მასალების გამოცდებისას გამოირკებება რომ ისინი არ პასუხობენ სპეციფიკაციების მოთხოვნებს, მაშინ ტექნიკურმა ზედამხვედგელმა უნდა მოითხოვოს მასალების ან ნარეგის შემადგენლობის შეცვლა.

სამუშაოების შესრულების პროცესში მასალების ახალი პარტიის შემოტანისას მთიჯარადე გადასცეს ტექ- ზედამხვედგელს ყველა დოკუმენტს და ნიმუშს ზემოთ აღნიშნულის მიხედვით.

4.1.4. შემრეფი დანადგარი. ნარეგის მომზადებისათვის უნდა იქნეს გამოყენებული ა/ზ ქარხანა ავტომატური მართვით. ნარეგის ხარისხი კონტროლდება მთიჯარადის მიერ და ტექნიკური ზედამხვედგელის შერჩევით.

4.1.5. ასფალტდამგებები. როგორც წესი გამოიყენება თანამედროვე, გაუმჯობესებული ასფალტდამგებები, რომლის შერჩევისათვის მხედგელობაში მიიღება მოცემული სპეციფიკაციების რეკომენდაციები;

4.1.6. საფუძვლის მომზადება. ასფალტბეტონის საფარის დასაგებად საფუძველი უნდა იყოს სწორი, სუფთა და მშრალი. წყალამრადი დარების, ლიუპების და სხვა ელემენტების საკონტაქტო ზედაპირებზე დატანილი უნდა იყოს შეგრუნტვა საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად.

ნარეგის დაგების წინ (1-6 საათით ადრე) საფუძვლის ზედაპირი მუშავდება ოხევადი ბიტუმით

4.1.7. შეზღუდვები ამინდის პირობებით. ასფალტბეტონის საფარის უნდა მოეწყოს მშრალ ამინდში, გარემოს არანაკლებ $+5^{\circ}\text{C}$ ტემპერატურის დროს გაზაფხულზე და ზაფხულში, ხოლო შემოდგომაზე არანაკლებ $+10^{\circ}\text{C}$ გარემოს ტემპერატურის დროს. საფარის ფენების მოწყობა სხვა ამინდის პირობებში შესაძლებელია საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების დაცვით, ინჟინერთან შეთანხმებით.

- 4.1.8.** **ბიტუმის მომზადება.** ბიტუმი მუშა ქვაბში არ უნდა შეიცავდეს წყალს, მექანიკურ მინარევებს, იყოს ერთგვაროვანი და უნდა გაცხელდეს თანაბრად, რომ უზრუნველყოფილი იქნას მისი უწყვეტი მიწოდება საცავიდან შემრევში. ბიტუმის გაცხელების ტემპერატურა განისაზღვრება მიღებული ტექნოლოგით საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად.
- 4.1.9.** **მინერალური მასალების მომზადება.** შემრევ დანადგარში მიწოდების წინ ღორლს (ხრეშს) და ქვიშას ახურებენ, აშრობენ და აწოდებენ შემრევში შესარევად იმ ტემპერატურისას, რომელიც განპირობებლივ ასფლტბეტონის საპროექტო ტიპით, ბიტუმის მარკით, ტრანსპორტირების და ნარევის დაგების პირობებით. შემაგსებლის ტენიანობა შემრევის შესასვლელზე დაყვანილი უნდა იქნას 1% -მდე ან ნაკლებზე.
- 4.1.10.** **შერევა.** ღორლის და ბიტუმის შემრევში მიწოდების დოზირება სრულდება მუშა ნარევის დამტკიცებული ფორმულის შესაბამისად. შერევა გრძელდება მანამ, სანამ ქვის მასალის ყველა ნაწილიაკი არ იქნება მთლიანად და თანაბრად დაფარული ბიტუმით. ნარევის ტემპერატურა ავტომანქანაში ჩატვირთვისას უნდა შესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნებს.
- 4.1.11.** **ტრანსპორტირება.** ასფალტბეტონის ნარევის ტრანსპორტირებისათვის გამოყენებული უნდა იყოს სამშენებლო თვითმცლელები ან სპეციალური მანქანები, მთლიანად სუფთა და გლუვი ზედაპირებით, თოთოეული ტგირომზიდისათვის გამოიყოფა ბრეზენტი ან სხვა დამცავი მასალა, ნარევის ატომსფერული ნალექებისაგან დასაცავად და ტემპერატურული დანაკარგების შესამცირებლად. მასთან ერთად ისეთი მასალების გამოყენება, რომელიც ღნება +200 გრადუსზე ნაკლებ ტემპერატურაზე ან შეიძლება შევიდეს ქიმიურ რეაქციაში ნარევის კომპონენტებთან არ დაიშვება. აუცილებლობის შემთხვევაში გამოყენებული უნდა იქნას თბოიზოლაციის მქონე ძარები. ასფალტბეტონის ნარევის ტრანსპორტირებისათვის გათვალისწინებული მისი ტემპერატური კონტროლი აგტომობილის ბუნკერში.
- 4.1.12.** **დაგება და დატკეპნა.** ნარევის დაგება და დატკეპნა ხორციელდება საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად, ინჟინერთან შეთანხმებული სქემით. ამსთან ერთად ნარევის ტემპერატურა უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნებს თუ სხვა არ არის გათვალისწინებული პროექტით.
- დატკეპნა უმჯობესია განხორციელდეს ზოლების გადაფარვით, ამსთან ერთად ზოლების გადაფარვის ადგილი უნდა იყოს სწორი და მკვრივი. შეძლებისდაგვარად, ასფალტბეტონის ნარევები იტკეპნება უწყვეტად. არ დაიშვება სატკეპნის გავლა ახალდაგებული ნარევის დაუცველ ნაწილებზე. დატკეპნის ზოლების გრძივი და განივი პირაპირების ხარისხი მუდმივად კონტროლდება, ამასთან ერთად განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა დასტკეპნის და სისტორის ხარისხს.
- ჩამოჭრილი ნაწილები და ყველა სხვა სახის მოსამორებული მასალა მუშაობის დროს გატანილი უნდა იქნას ხელმეორედ გამოსაყენებლად ან შესანახად. ფენის დატკეპნის დროს აუცილებელია უზრუნველყოფილი იქნას დატკეპნის კოეფიციენტი СНиП 3.06.03-85 მოთხოვნების შესაბამისად. ტკეპნის კოეფიციენტის სხვა მნიშვნელობა დგინდება დამკვეთი ორგანიზაციასა და ტექ. ზედამხედველთან შეთანხმებით, პროექტით გათვალისწინებული ამოცანიდან გამომდინარე.

- 4.1.13.** საოპერაციო კონტროლი. საოპერაციო კონტროლის მაჩვენებლებს მიეკუთვნება შემდეგი:
- ა) ნარეგის ტემპერატურა – განისაზღვრება ყველა მოწოდების ერთეული პარტიისათვის დატკეპნის ადგილას. ნარეგი, რომლის ტემპერატურაც არ შეესაბამება საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნათა მნიშვნელობებს დასაგებად არ დაიშვება.
  - ბ) ფენის ტემპერატურა მისი ფორმირების პროცესში განისაზღვრება ყოველი ტექნოლოგიური ოპრეაციის დასაწყისში და დამთავრებისას და უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების.
  - გ) ფენის სისქე კონტროლდება დაგების პროცესში მუშა ფენის განივი კვეთის (არა ნაკლები ერთი გაზომვისა ყოველ 1.5 მ სიგრძეში) ყოველ 15-20 მ სიგრძეში ან ტექ. ზედამხედველის მოთხოვნის შეესაბამისად. ფორმირებული ფენის სისქე უნდა შეესაბამებოდეს პროექტს.
  - დ) სისწორე – საფარის სისწორის გასაზომად განივი ქანობის მიმართულებით და ცენტრალური ლერძის პარალელურად გამოიყენება 3 მ სიგრძის ლითონის ლარტყა.
  - დაფინექტური მონაკვეთები უნდა შესწორდეს მუშაობის პროცესში საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შეესაბამისად.
  - ე) განივი ქანობები – მიეცემა ასფალტდამგების მეშვეობით და კონტროლდება ნიველირებით. განივი ქანობები უნდა აკმაყოფილებდეს პროექტისა და CHиП 3.06.03-85 მოთხოვნებს.
  - ვ) ნარეგის ხარისხი (შემადგენლობა და ფიზიკო-მექანიკური თვისებები) განისაზღვრება ნიმუშებით, რომელიც იღება ყოველი 500 ტ ნარევიდან, მაგრამ არა ნაკლები ერთხელ მაინც ცვლაში. ნარეგის ხარისხი უნდა შეესაბამებოდეს დამტკიცებულ რეცეპტის. საკონტროლო მაჩვენებლებიდან გადახვევის ზღვარი არ უნდა აღემატებოდეს ტექ. ზედამხედველოთან შეთანხმებულ მაჩვენებლებს.
- 4.1.14.** სამუშაოების მდგრების წერი. ასფალტის საფარის მოწყობისას ხორციელდება ბიტუმის, დანამატების, მინერალური მასალების (ლითონი, ქვიშა, მინერალური ფენილი), ასფალტბეტონის ნარეგის და მზა საფარის მიღება 0.2.3 და 0.2.4 ნაწილის შესაბამისად. ამსთან ერთად, საჭიროა წარმოდგენილი იქნას მიმწოდებლის მიერ ხელმოწერილი მასალის ხარისხისა, რაოდენობის და კონტეინერების მდგომარეობის სერთიფიკატი მიწოდების ყოველ პარტიაზე და გაიაროს მისაღები შემოწმება მოიჯარადის ლაბორატორიაში სტანდარტების მოთხოვნების თანახმად. მასაღების ხარისხის სერტიფიკატები და გამოცდის შედეგები წარედგინება ტექ. ზედამხედველოს.

ასფალტბეტონის ნარეგი მიღება მისი დამტკიცებული შემადგენლობის შესაბამისობით (ბიტუმის შემცველობა, მინერალური შემაგებლის გრუნლომეტრული შემადგენლობა და სხვა) პროექტის მოთხოვნების მიხედვით. ცნელი ასფალტბეტონის საფარი მიღება 0.2.4 პუნქტის და საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად, ამსთან ერთად განისაზღვრება:

- (ა) დატკეპნის კოეფიციენტი. კერნების ნიმუშები შეირჩევა მოიჯარადის მიერ ტექ. ზედამხედველის მითითებით 7000 მ² მზა საფარიდან სამი კერნის თდენობით. ამოღებული კერნების გამოცდა ხორციელდება საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების მიხედვით. დატკეპნის კოეფიციენტის მდგრებული მაჩვენებლი უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნებს.
- (ბ) საფარის სისწორე. საფარის სისწორის შეფასება ხორციელდება საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად.
- (გ) მოჭიდება (ხორციიანობა). განისაზღვრება საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად. საფარის მოჭიდების კოეფიციენტები უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნებს. .

(დ) საფარის სიგანე, სისქე და გრძივი ქანობის საფარის სიგანის, სისქისა და განივი ქანობის შეფასება წარმოქმნის საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად.

განზომილება

4.1.15. ცხელი ასფალტბეტონის საფარი იზომება კვადრატულ მეტრებში.

გადახდა

4.1.16. გაზომვებით მიღებული სამუშაოთა მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით „ხარჯთაღრიცხვაში“ ჩამოთვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით. მითითებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცემული ნაწილის სამუშაოების სრულ კომპენსაციას.

ნაწილი 4.5. არსებული საზარის და საფუძვლის ბიტუმით მოგრუნტვა

აღწერა

4.5.1. მოცემული სახის სამუშაო ითვალისწინებს არსებული ასფალტბეტონის საფარის და საფუძვლის დამუშავებას თხევადი ბიტუმით.

მასალა

4.5.2. მასალები უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნებს

სამშენებლო მოთხოვნები

4.5.3. აღჭურვილობა

ბიტუმის გასხურება ხდება წნევით მომუშავე გამანაწილებლის საშუალებით. ბიტუმის ხელით გასხურება დაუშვებელია, გარდა მცირე ზომის ფართობებისა ან იმ შემთხვევისა, როდესაც საჭიროა საცმის ჩაჭერით გამოწვეული ხარგეზის აღმოფხვრა.

გასხურებისას ერთგვაროვანი ჭავლის უზრუნველსაყოფად საჭიროა საცმების რეგულირება. საცმი მოწმდება გასხურების ოპერაციის დაწყებამდე ბიტუმის გასხურებით შესაფერის მასალაზე (როგორიცაა სამშენებლო მუყაო, ლითონის ფურცლები და სხვ.) ან სპეციალური შემცველით დამზადებულ გარცლში. საცმების შემოწმება გზაზე იკრძალება. მიწაზე დაღვრილი ბიტუმი უნდა აიწმინდოს.

ზედაპირის მოშზადება

ზედაპირი ბიტუმის პირველი ფენის მოსახლეელად მზადდება შემდეგნაირად:

მოაშორეთ ზედაპირის მასზე მიმოფანტული მასალა, ჭუჭყი და სხვა მავნე ნივთიერებები შესაფერისი მეთოდების გამოყენებით. ზედაპირის ყველა ხარგეზი უნდა გამოსწორდეს პროექტის ხელმძღვანელის მითითებით. ბიტუმის მასალა იგება ან მოისმება გასხურებით პროექტის ხელმძღვანელის მიერ ზედაპირის ხარისხის დამტკიცებამდე. პროექტის ხელმძღვანელის მოთხოვნისამებრ, ბიტუმის პირველი ფენის მოსხმამდე საფუძვლის ფენის ზედაპირი მსუბუქად უნდა დაინამოს წყლით, მაგრამ დაუშვებელია მისი გაედენივა.

იმ ზედაპირის საჭირო მდგომარეობაში მოსაყვანად, რომელზეც ისხმება ბიტუმის პირველი ფენი, წყლის დასხურება ხდება გამანაწილებლით წყლის ჭავლის თანდათან მატებით. დასხურების შემდეგ ზედაპირზე დარჩენილი წყალი უნდა გადაიკუცხოს ან მოხდეს მისი დრენირება ბიტუმის პირველი ფენის მოსხმამდე.

ზედაპირის მოშზადება ბიტუმის შემკვრელი ფენის მოსხმამდე შემდეგნაირად ხდება:

(ა) თრმოული შეკეთება. ფართობს, რომელზეც ბიტუმის ფენის ისხმება, მოაშორეთ უვარებისი მასალა და გაიტანეთ. თრმოს უხეში წიბოები მოაგლუვეთ. ზედაპირის მოაშორეთ ნაყარი მასალა, ჭუჭყი და სხვა მავნე ნივთიერებები შესაფერისი მეთოდების გამოყენებით.

(ბ) ზედაპირის წინასწარი მოსწორება. ზედაპირის წინასწარი გასწორების შემდეგ უნდა გასწორდეს ქანობები, ღრმულები, დადაბლებები, ჯდენები, ზედმეტი ამზნექილობები და ზედაპირის სხვა უსწორმასწორობები. ზედაპირის მოაშორეთ ნაყარი მასალა, ჭუჭყი და სხვა მავნე ნივთიერებები შესაფერისი მეთოდების გამოყენებით.

(გ) გზები ასფალტის საფარით. ზედაპირის მოაშორეთ ნაყარი მასალა, ჭუჭყი და სხვა მავნე ნივთიერებები შესაფერისი მეთოდების გამოყენებით.

კლიმატური შეზღუდვები. ბიტუმის პირველი და შემკვრელი ფენები ისხმება მშრალ ზედაპირზე. მოყინულ ზედაპირზე ბიტუმის ფენის მოსხმა დაუშვებელია.

ბიტუმის მოსხმა

ყოველ კვირის დაარეგულირეთ ასფალტბეტონის დამგების გამფრქვევი შლანგის სიმაღლე, საცმის კუთხე და ტუმბის წნევა და შეამოწმეთ გრძივი და განივი გაფრქვევის ხარჯი.

დაიცავთ ახლომდებარე ობიექტების ზედაპირები შეფეხისა და ნაკაწრებისაგან. ზედაპირზე დააფინეთ სამშენებლო მუყაო გასხურების ბოლოებიდან საკმარის მანძილზე ისე, რომ დამგების საცმიდან ბიტუმის ჭავლის გასხურების დაწყება-დასრულება მოხდეს

სამუშაოებლო ქაღალდზე. ამ სამუშაოსთვის გამოყენებული ყველა აღჭურვილობა უნდა მუშაობდეს გამართულად.

ბიტუმის პირველი ფენა ისხმება 0.6–1.0 კგ/მ² ხარჯით, ან საპროექტო გეგმების თანახმად ან პროექტის ხელმძღვანელის მითითებისამებრ.

ბიტუმის შემკვრელი ფენა ისხმება 0.2–0.3 კგ/მ² ხარჯით, ან საპროექტო გეგმების თანახმად ან პროექტის ხელმძღვანელის მითითებისამებრ.

ბიტუმის მოსხმის ზუსტ ხარჯს, ტემპერატურასა და ბიტუმის მოსხმამდე დასამუშავებელ უბანს დაადგენს პროექტის ხელმძღვანელი, რომელიც უფლებამოსილია, სამუშაო პროცედურებში შეიტანოს ცვლილებები საველე პირობების ცვლილებებიდან გამომდინარე. ბიტუმი ისხმება დამგებით თანაბრად. დამგები მოძრაობს სათანადო სიჩქარით, რა დროსაც სასხურებელი შლანგი დააა. ყურადღება მიაქციოთ, დასხმების გადაფარვის ადგილებზე არ მოხდეს ჭარბი ბიტუმის მოსხმა.

ბიტუმის ფენის მოსხმა ხდება პროექტის ხელმძღვანელის მიერ დადგენილი ხარჯით. თუ პირველადი ფენის მოსხმა შეუძლებელია დამგების გამფრქვევი შლანგის მეშვეობით, ბიტუმის ფენის დატანა საჭირო ხდება ხელის სასხურებლით თანაბრა ფენად ან სხვა დამტკიცებული მეთოდის გამოყენებით.

ზედაპირზე ჭარბად დატანილი შემკვრელი მასალა მთამორეთ რეზინის ჯონით. ბიტუმის პირველი და შემკვრელი ფენა სრულად უნდა გაშრეს ასფალტის ფენის დაგებამდე ასფალტის ფენა იგება ბიტუმის პირველი/შემკვრელი ფენის დაგებიდან 8 საათში.

დაშვებული ცდომილებები.

გაფრქვევის ნორმა არ უნდა ცილდებოდეს გათვალისწინებულ ან ინჟინრის მიერ დადგენილი ხარჯის ნორმას 0.03 ლიტრი/მ²-ზე მეტით.

გამოცდა.

კონტრაქტორმა ინჟინერის უნდა აცნობოს არა ნაკლებ 24 საათით ადრე გრუნტის გაფრქვევის დაგეგმილი ოპერაციის შესახებ, რათა ინჟინერმა გააკონტროლოს გრუნტის ხარჯის ნორმა. თუ სხვაგვარი წარადგინება შეთანხმება არ არსებობს, კონტრაქტორმა უნდა განახორციელოს გაფრქვევის ოპერაცია შეთვლოდ მაშინ, როდესაც მას ინჟინერი ან მისი წარმომადგენელი ეწრება

- 4.5.7. **მიღება.** ბიტუმით ზედაპირის დამუშავების მიღება ხდება თანახმად ნაწილისა თუ შესრულებული სამუშაო შეესაბამება სპეციფიკაციებს და დამტკიცებულია ტექ-ზედამხედველის მიერ.

გაზომვა

- 4.5.8. არსებული საფარის ზედაპირის ბიტუმით დამუშავება ტონებში.

გადახდა

- 4.5.9. გაზომვებით მიღებული სამუშაოების მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით კონტრაქტში მითითებული ქვემოთ ჩამოთვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით. მითითებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცულები ნაწილის სამუშაოების სრულ კომპენსაციას.

ნაწილი 4.7. გვერდულების მიყრა

აღწერა

4.7.1. აღნიშნული სახის სამუშაოები ითვალისწინებს გვერდულების მიყრას ქვიშა-ხრეშოვანი ნარევთ.

მასალა

4.7.2. გვერდულების მისაყრელად გამოსაყენებელი მასალები უნდა პასუხობდეს შემდეგ მოთხოვნებს:
ქვიშა-ხრეშოვანი ნარევი - საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმატიული დოკუმენტების მოთხოვნების შესაბამისად

სამშენებლო მოთხოვნები

4.7.3. გვერდულების მიყრა. გვერდულების მიყრა და დატკეპნა უნდა შესრულდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმატიული დოკუმენტებში მიწის გაკისის მუშა ფენისათვის მოთხოვნათა შესაბამისად. გვერდულების დატკეპნა უნდა შესრულდეს მისაყრელი მასალის ოპტიმალური ტენიანობის პირობებში.

4.7.4. მიღება. გვერდულების მიყრის სამუშაოები მიღებიან 0.2.4 პუნქტის შესაბამისად იმ პირობით, თუ ისინი შესრულებულია პროექტის და სპეციფიკაციების შესაბამისად და პროექტის მენეჯერის მოწოდებით.

განზომილება

4.7.5. გვერდულების მიყრის სამუშაოები იზომება კუბურ მეტრებში.

გადახდა

4.7.6. გაზომვებით მიღებული სამუშაოების მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით კონტრაქტში მითითებული ქვემოთ ჩამოთვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით. მითითებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცემული ნაწილის სამუშაოების სრულ კომპენსაციას.

6. გზის კუთვნილება და მოწყობილობა

ნაწილი 6.4. მუზეუმი საგზაო მონიშვნა

აღწერა

6.4.1. მოცემული სახის სამუშაო ითვალისწინებს მუდმივ პორიზონტალურ და გერტიგალურ მონიშვნას მომზადებულ გზის საფარზე, რომელიც სისწორის და შეჭიდულობის ხარისხით აკმაყოფილებს ნორმატიულ მოთხოვნებს.

სამუშაობლი მოთხოვნები

საგალი ნაწილის პორიზონტალური მონიშვნა სორცილდება ერთგომბონენტიანი საგზაო ნიშანსადები საღებავით დამზადებული მეთილმეთაკრილატის საფუძველზე, გაუმჯობესებული შუქლამაბრუნებელი მინის ბურთულაკებით ზომით 100–600 მკმ, (ГОСТ 23457–86, ISO 9001, EN 1436, EN 1471, EN 1423, EN 1424 სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით).

- საგზაო მონიშვნის დატანის სამუშაო მოიცავს რამოდენიმე ეტაპს:
- მიერ უნდა შემოწმდეს გამოსაყენებელი მასალის სარეკომენდაციო მოთხოვნები რამდენად შექსაბამება არსებულ კლიმატურ პირობებს
    - a) საღებავის დატანისას პაერის და საფარის ტემპერატურა უნდა იყოს არანაკლები $+10^{\circ}\text{C}$
    - და არაუმეტესი $+35^{\circ}\text{C}$
    - ბ) პაერის ტენიანობა არაუმეტესი 75%

2. საღებავის ტექნიკური მახასიათებლები უნდა აკმაყოფილებდეს ეფექტურანდარტების მოთხოვნებს, ქონდეს ხარისხის ნიშანი, გამოირჩეოდეს ცვეთისადმი მდგრადობით და მაღალი შუქამრეკლადობით

- მონიშვნის დატანი ითვალისწინებს:
  - a) საგონტროლო წერტილების განსაზღვრა, ზონარის გაჭიმვა და საკონტროლო წერტილების მონიშვნა, რომელიც აფიქსირებს პროცესით გათვალისწილებულ მოსანიშნი ხაზის და სიმბოლოების ადგილმდებარებას
  - ბ) წინასწარ მონიშვნის დატანი აუცილებელია დაიწყოს დერმული ხაზით, შემდგომ დააქვთ პარარელური მისადმი ხაზები, რომელიც ყოფს სამოძრაო ზოლებს

4. საგზაო მონიშვნისათვის მასალები გადაიტანება კონტეინერებით

5. საღებავის მომზადება ხდება საწარმო-დამამზადებლის მიერ გაცემული მითითებების თანახმად. 6. მონიშვნის მნედველობის გაზრდისთვის და უკეთესი შუქლამაბრუნებელი ეფექტის მისაღებად საღებავის წარმიდან არაუგვიანეს 10 წამისა უნდა მოხდას შუქლამაბრუნებელი ბურთულაკების მოყრა

7. მონიშვნა სორცილდება სპეციალიზირებული მოსანიშნი მანქანებით.

8. საგზაო მონიშვნა დაიტანება ტრანსპორტის მოძრაობის მიმართულებით საქართველოში მოქმედი სტანდარტების შესაბამისად.

მონიშვნის უბნები დაცული უნდა იყოს ტრანსპორტის შესვლისაგან სრულ გაშრობამდე. საცდელი მონიშვნა და დაღვრილი მასალები საფარზე მთლიანად უნდა მოშორდეს გზის საფარის ზედაპირს.

განზომილება

6.4.2. საგზაო მონიშვნის განზომილების ერთეულს წარმოადგენს კავდრატული მეტრი. გაზომვები უნდა მოხდეს ფაქტური შეღებილი ფართობის მიხედვით.

გადახდა

6.4.3. გაზომვებით მიღებული სამუშაოების მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით კონტრაქტში მითითებული ქვემოთ ჩამოთვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით.
მითითებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცემული ნაწილის სამუშაოების სრულ გომპენსაციას.